

THE FAMILY OF MAN

PORODICA ČOVEKA

NAJVEĆA FOTO IZLOŽBA SVIH VREMENA

503 fotografija iz 68 zemalja

EDWARD STEICHEN

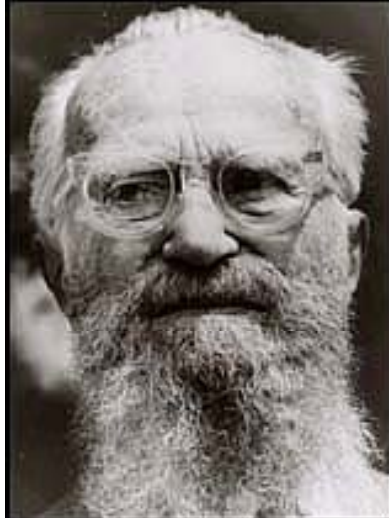
Museum of Modern Art in New York – 1955.

Paviljon “Cvijeta Zuzorić”, Beograd, 1956.

Izložba PORODICA ČOVEKA je nastala na osnovu konkursa Muzeja moderne umetnosti (MOMA), na koji je stiglo oko 2 miliona fotografija iz celog sveta. Posle prve selekcije, broj je sveden na oko 10.000, a posle druge, na 503 fotografije, 273 autora iz 68 zemalja, koje su činile konačnu postavku. Fotografije su bile dela, kako (u to vreme) poznatih profesionalaca, tako i amatera. Priprema i rad na odabiru trajali su oko tri godine. Glavni selektor je bio Edvard Štajhen (Steichen, 1879-1973), koji je od 1947-62. bio direktor odeljenja fotografije MOME. Kvalifikovan selektor i širok odziv, uz velik broj odličnih fotografija, garantovali su uspeh u osnovnoj nameri, koju je Štajhen ovako definisao: *Tražili smo i odabrali fotografije iz svih delova sveta, koje predstavljaju ceo raspon života, od rođenja do smrti, sa naglaskom na svakodnevnim odnosima čoveka, u porodici, društvu, zajednici i svetu u kome živimo* (predgovor u katalogu).

E. Štajhen vodi kroz izložbu grupu posetilaca u Berlinu (1955) – na Visokoj školi likovnih umetnosti

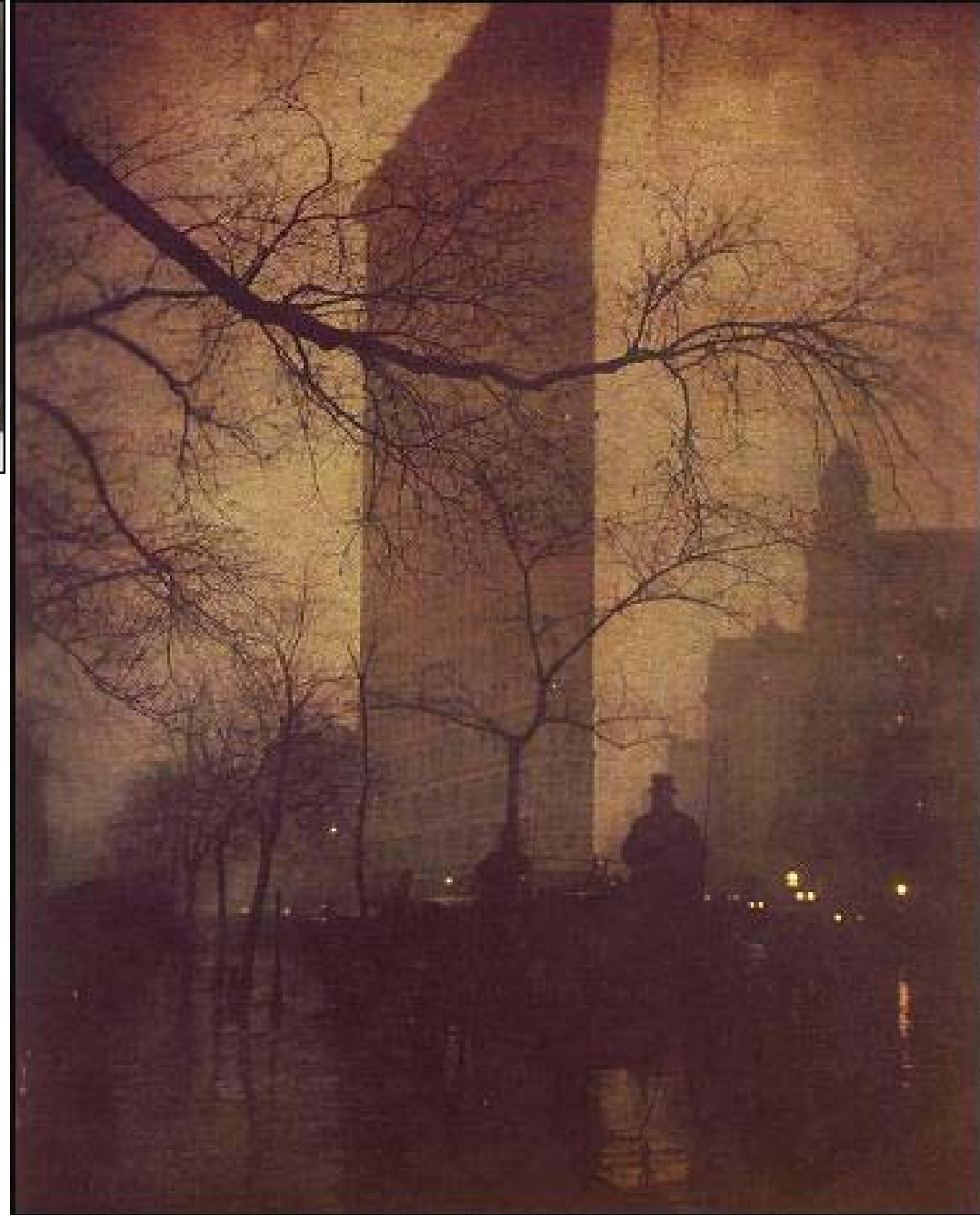

Štajhen, 1955.

... i 1970.

Edward Steichen (1879-1973) – rođen u Luksemburgu, od treće godine života u Mičigenu (SAD) – bavio se i sam fotografijom.

Alfred Štiglic (Stieglitz), koji je 1913. uređivao časopis “Rad sa kamerom” (*Camera Work*), posvetio je dvobroj časopisa Štajhenovim fotografijama.

Štajhen: *The Flatiron* (1905)

Štajhen je želeo da pokaže da osim ilustrativne funkcije, fotografija može da bude i novi medij umetnosti, ili samostalna umetnička vrsta – umetnička fotografija. Drugo, ovaj medij mu je poslužio da afirmiše kosmopolitizam - osećanje čoveka koji smatra da su svi ljudi sveta imaju neke suštinska, zajednička svojstva, ili htenja, koja bi mogli biti faktor jednog novog jedinstva – jedinstva koje bi nadišlo antagonizme i razloge za sukobe i ratove. U tom duhu, on kaže: *Ova izložba svedoči da je umetnost fotografije dinamički proces koji uobličuje ideje i može čoveku da objasni čoveka. Ona je zamišljena kao ogledalo univerzalnih elemenata i osećanja životne svakodnevice - kao ogledalo suštinskog jedinstva ljudi širom sveta* (Štajhen: predgovor u knjizi-katalogu - *The Family of Man*, MOMA, New York, 1955). Iako nije znao za Mitrinovićeve ideje, on deli njegovo uverenje o porodici čoveka.

Bićemo jedno biće
(Pueblo Indijanci)

Eugene Harris: Frulaš (*Popular Photography*)

UVOD - Čovek i zemlja

Uz fotografije su na izložbi (u katalogu) nekad priključivane i pouke, poslovice, kratke izreke itd., različitih naroda, koje govore o sličnoj temi kao fotografije.

Sa svim bićima i stvarima bićemo kao rođaci –
(Sijuksi)

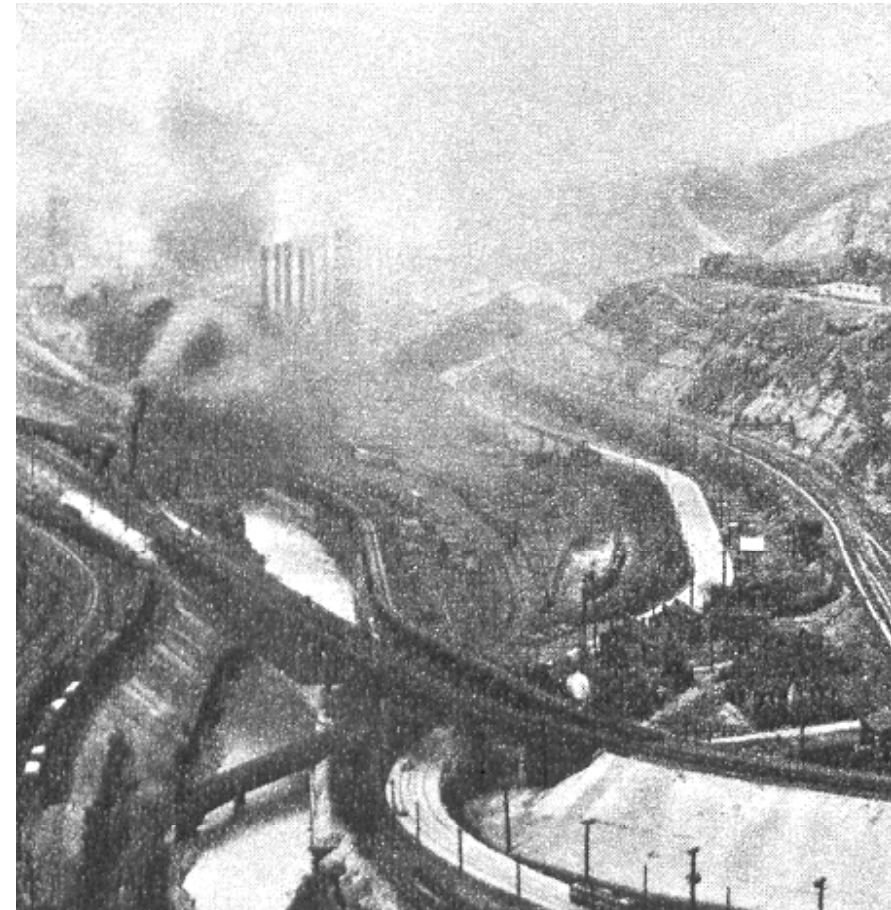
Zanimljivo je da je slično načelo na zidu svoje sale za predavanja zapisao i kineski filozof Čang Cai (u 11. veku): *Svi ljudi su mi braća i sestre, a sva bića i stvari prijatelji.*

Kina, Dmitri Kessel, *Life*

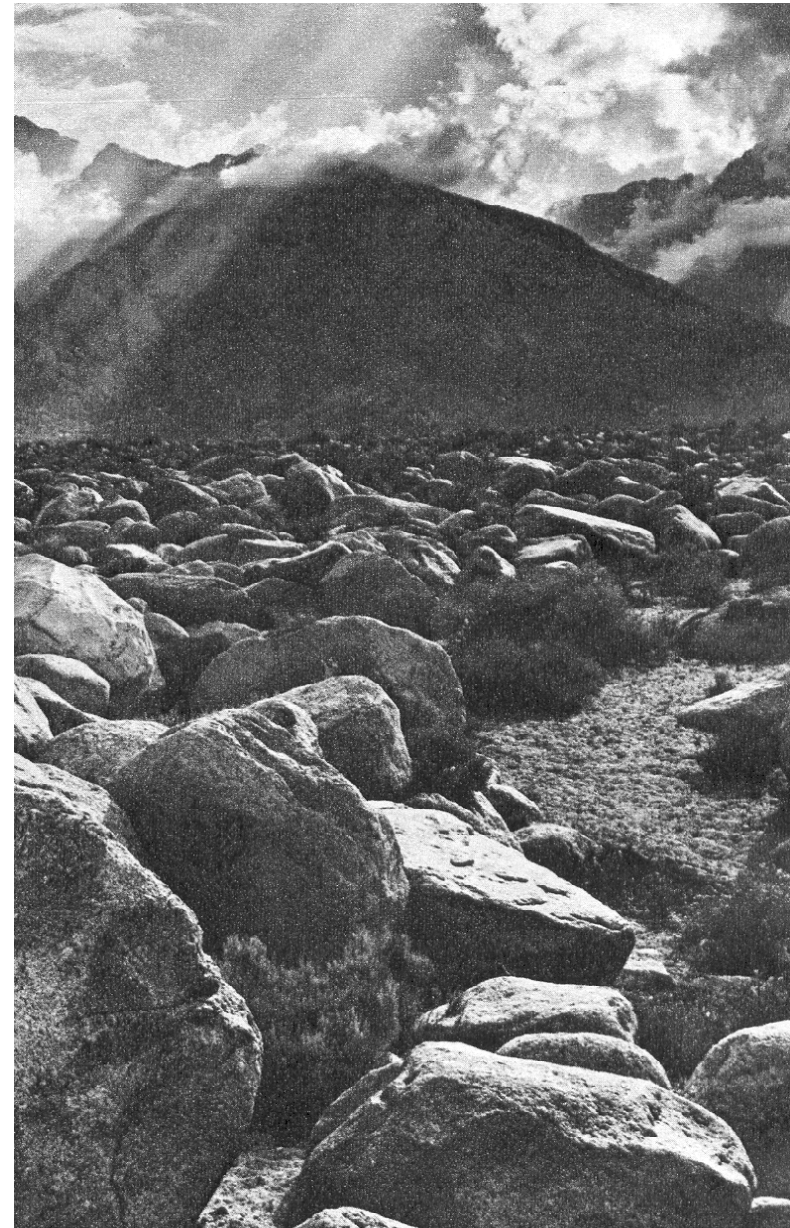

Zanimljivo je da Štajhen u svoj izbor unosi i ekološke preokupacije.

To su fotografije posvećene čovekovom odnosu prema njegovoj okolini, prema lepoti i bogatstvu zemlje koje je on nasledio i tome šta je on učinio sa tim nasleđem, sve ono dobro i veliko i sve ono budalasto i razorno. (Štajhen, predgovor)

SAD, Todd Webb (*Standard Oil of New Jersey*)

SAD, planina Vilijamson, Ansel Adams

Prvi deo – ljubav i brak

Legende uz fotografije sadrže zemlju iz koje je autor, ime autora i izvor (obično ime časopisa, ili lista), ako je fotografija negde već bila objavljena.

Engleska -
Ralph
Morse,
Life
(ovim slogom
je naveden
časopis, ili
list u kome
je fotografija
originalno
objavljena)

*Tu su fotografije ljubavnika i
venčanja, uzgoja dece, porodica,
sa njihovim radostima,
iskušenjima i nevoljama, svojom
dubokom predanošću i
antagonizmima. Fotografije doma
sa njegovom toplinom i
veličajnošću, negovim bolovima i
egzaltacijama*

(Štajhen, predgovor)

Nova Gvineja, Laurence LeGuay

Francuska,
Robert Doisneau,
Rapho Guillumette

SAD - Ernst Haas, *Magnum*

Francuska,
Henri Cartier-Bresson,
Magnum

Drugi deo – roditeljstvo i detinjstvo

Svet odjekuje od radosnog krika – ja sam (Aleksandar Skrjabin, 1872-1915).

SAD, Paul Himmel

USA., Elliot Erwitt, Magnum

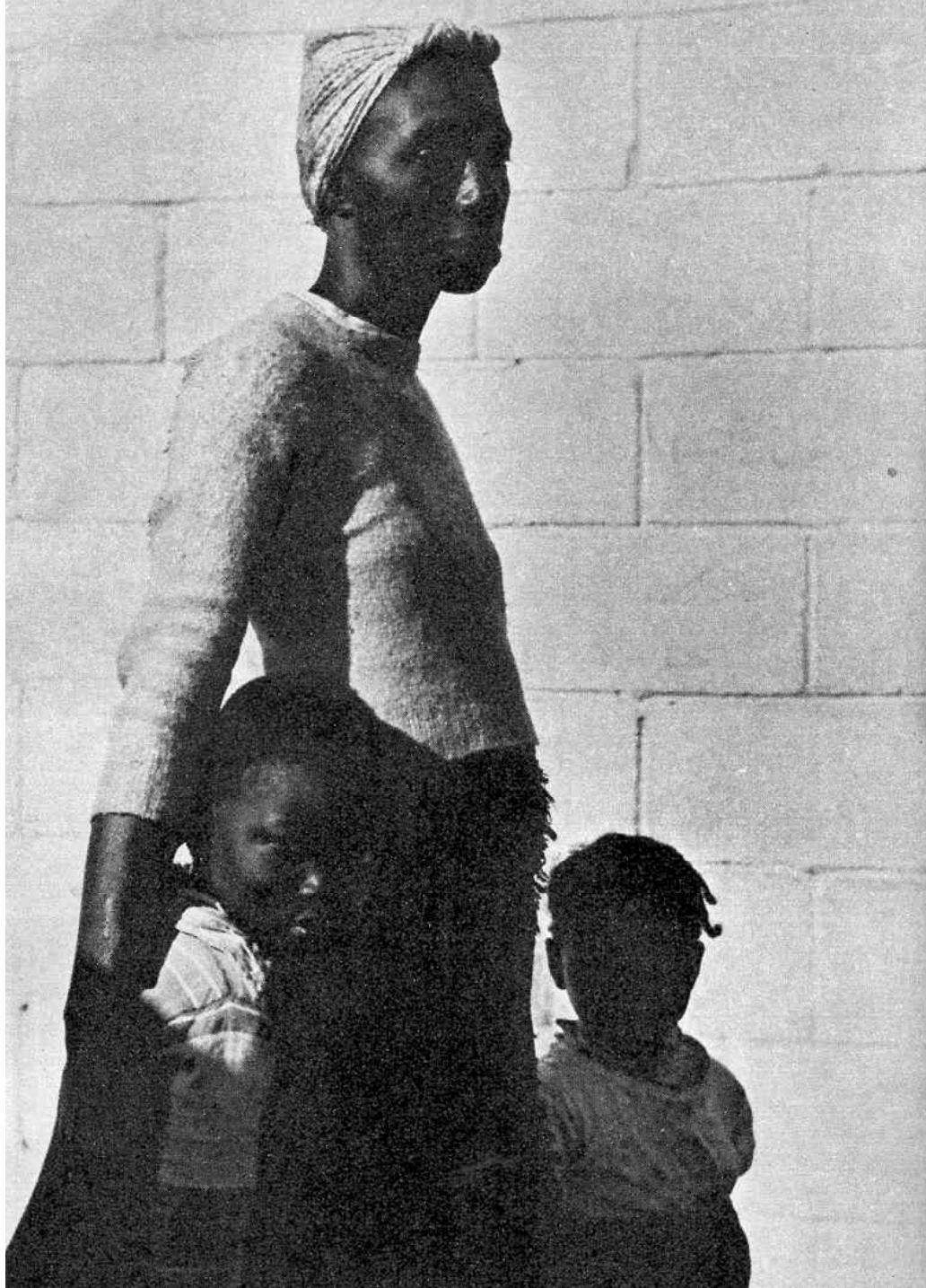

*Tu su fotografije jedinki i porodica
sagledanih u odnosu na svoje
reagovanje, na početak života,
njegovo trajanje, sve do smrti i
sahrane (Štajhen, predgovor)*

Japan, Eiju Otaki
Ars Camera

SAD, Consuela Kanaga

SAD, Arthur Leipzig

SAD, Ruth Orkin

Java, Gotthard Schuh

SAD, Bob Jakobsen
Los Angeles Times

SAD, Martha Kitchen

Lepo se smeše. Samo toliko.

Italija, Robert Carrington

Nije iz Sremske
Mitrovice, nego iz
neke od država SAD,
ali podseća na moje
rođake, iz 50-tih g.
20. veka.

SAD, Nina Leen,
Life

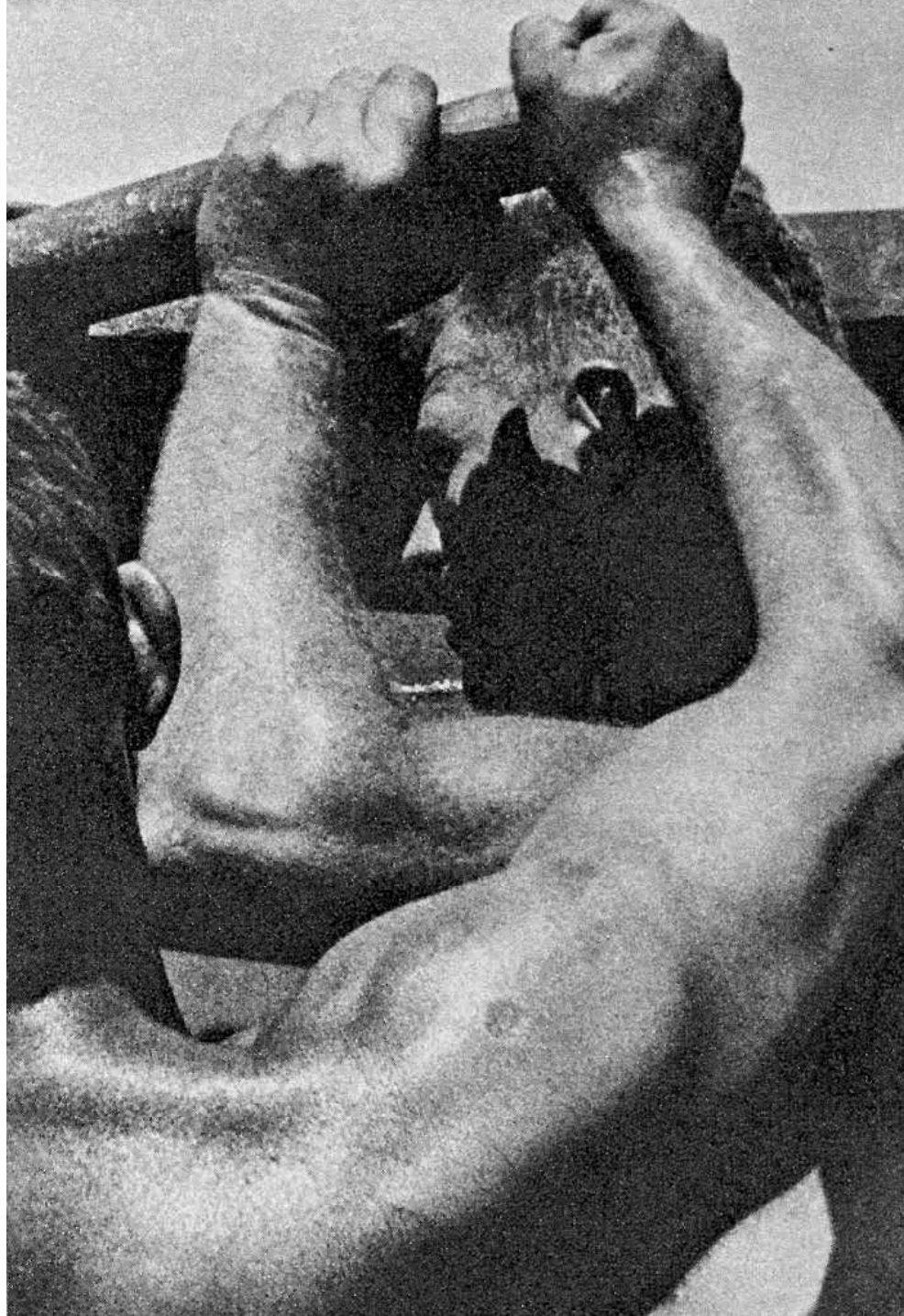

TREĆI DEO
- Rad

Kina,
Li Shu

Švajcarska,
Jacob Tuggener

Jugoslavija,
Walter Sanders,
Life

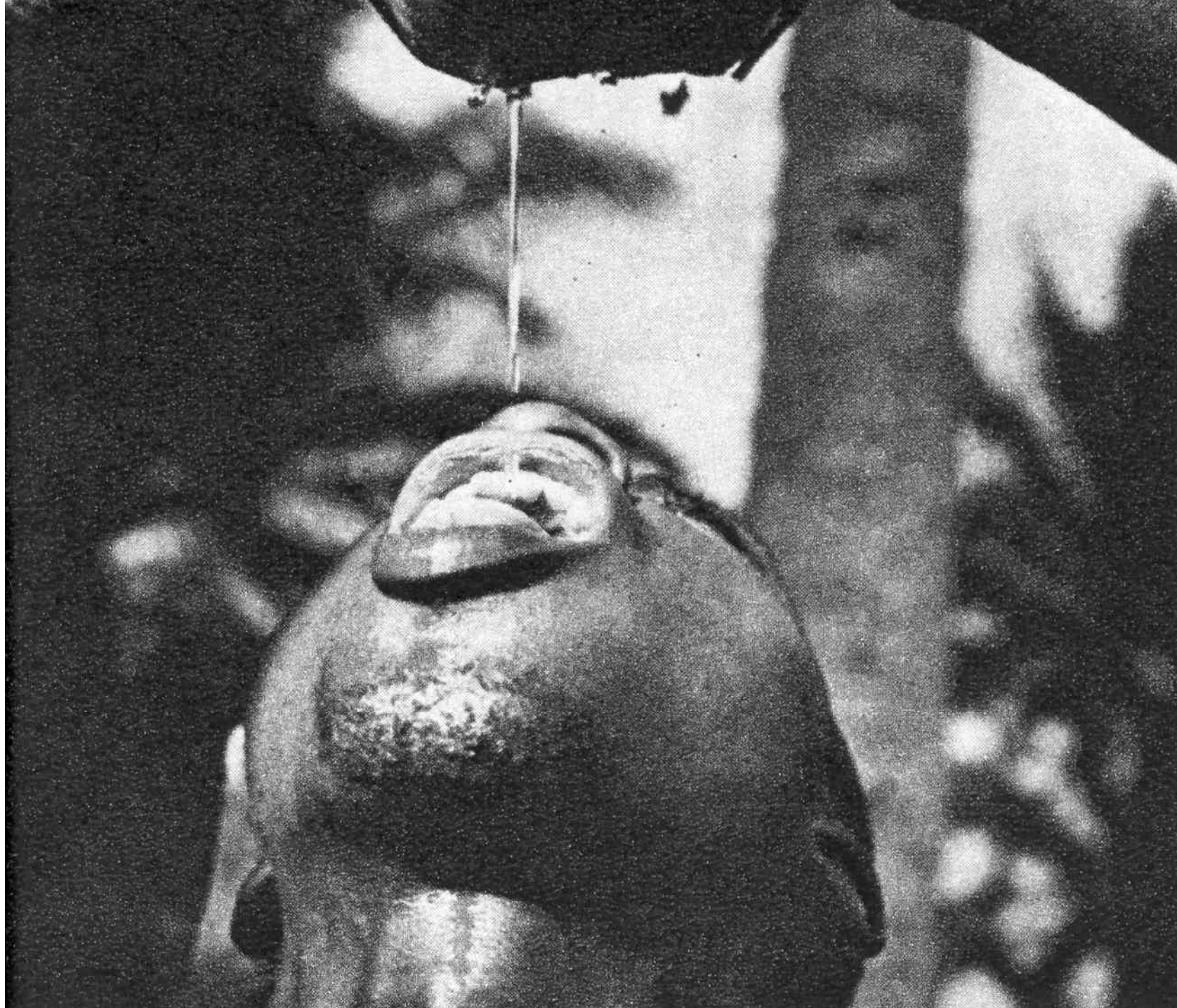
*Jedi hleb i so i
govori istinu –
srpska i ruska
poslovica*

Belgijski
Kongo,

Lenart
Nilsson,

Black Star

Mladost i starost, tako blizu jedno drugom (u prostoru... i vremenu).

Bali, Indonesia,
Henri Cartier-Bresson,
Magnum

Ovo nisu-jesu ruke moje prababe, koje sam video u njenom krilu, 1947., kad me je majka prvi put odvela kod njenih, u Srem. Mitrovicu.

Nisam verovao da će i moje jednog dana tako izgledati - sada vidim da hoće... ako doživim njene godine.

*Blagoslovio te Gospod
Bog tvoj u svakom poslu
ruku tvojih, koji bi radio.*
Peta knjiga Mojsijeva,
14: 29

SAD, Russell Lee, *Farm Security Adm.*

Deo 4. - Umetnost, radost i igra

Eugene
Harris:
Frulaš
*Popular
Photography*

*Bićemo
jedno biće
(Pueblo
Indijanci)*

Uхватite se za ruke i saznajte misli ljudi u drugim zemljama...

John Masefield

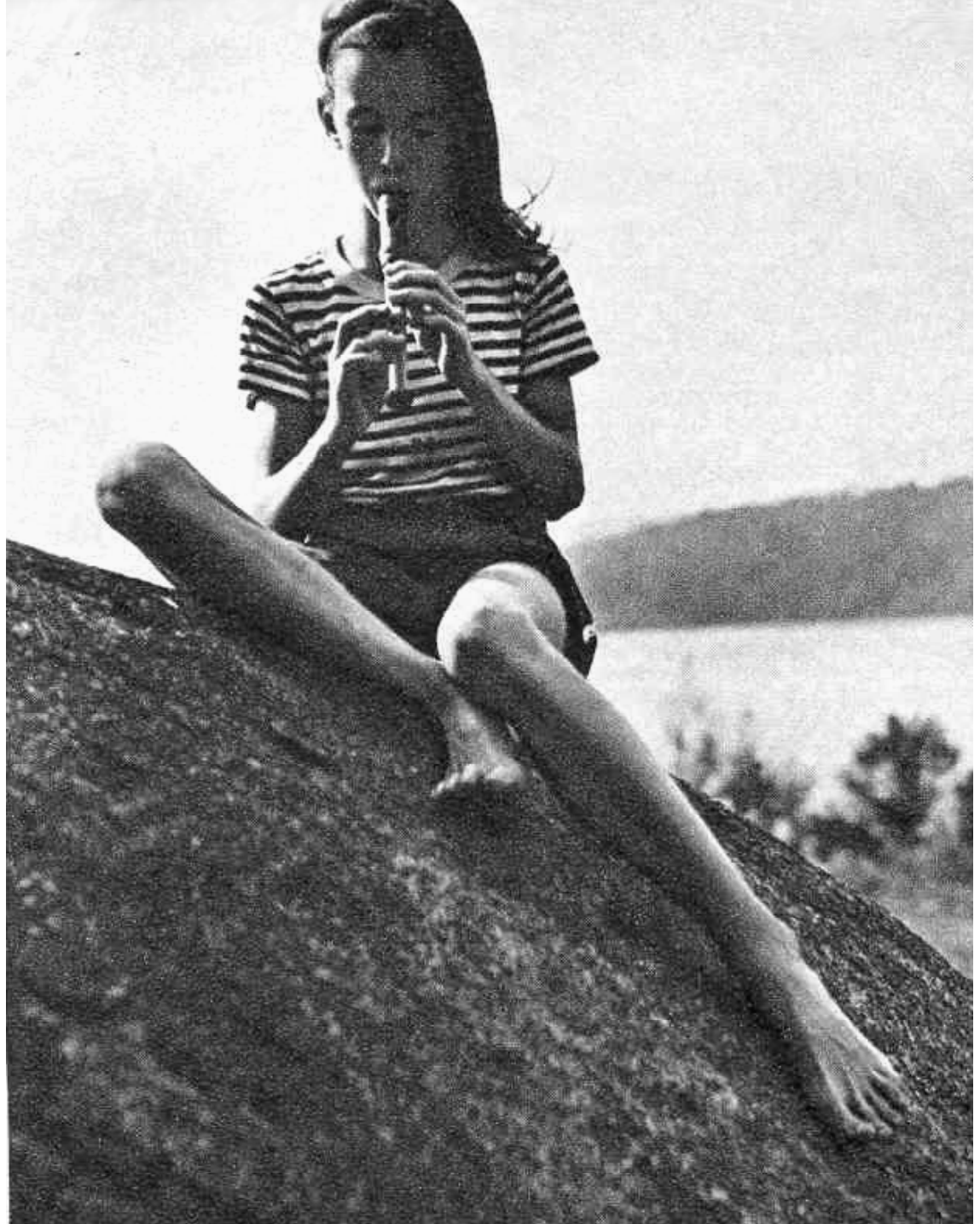

Kina, Dmitri Kessel, *Life*

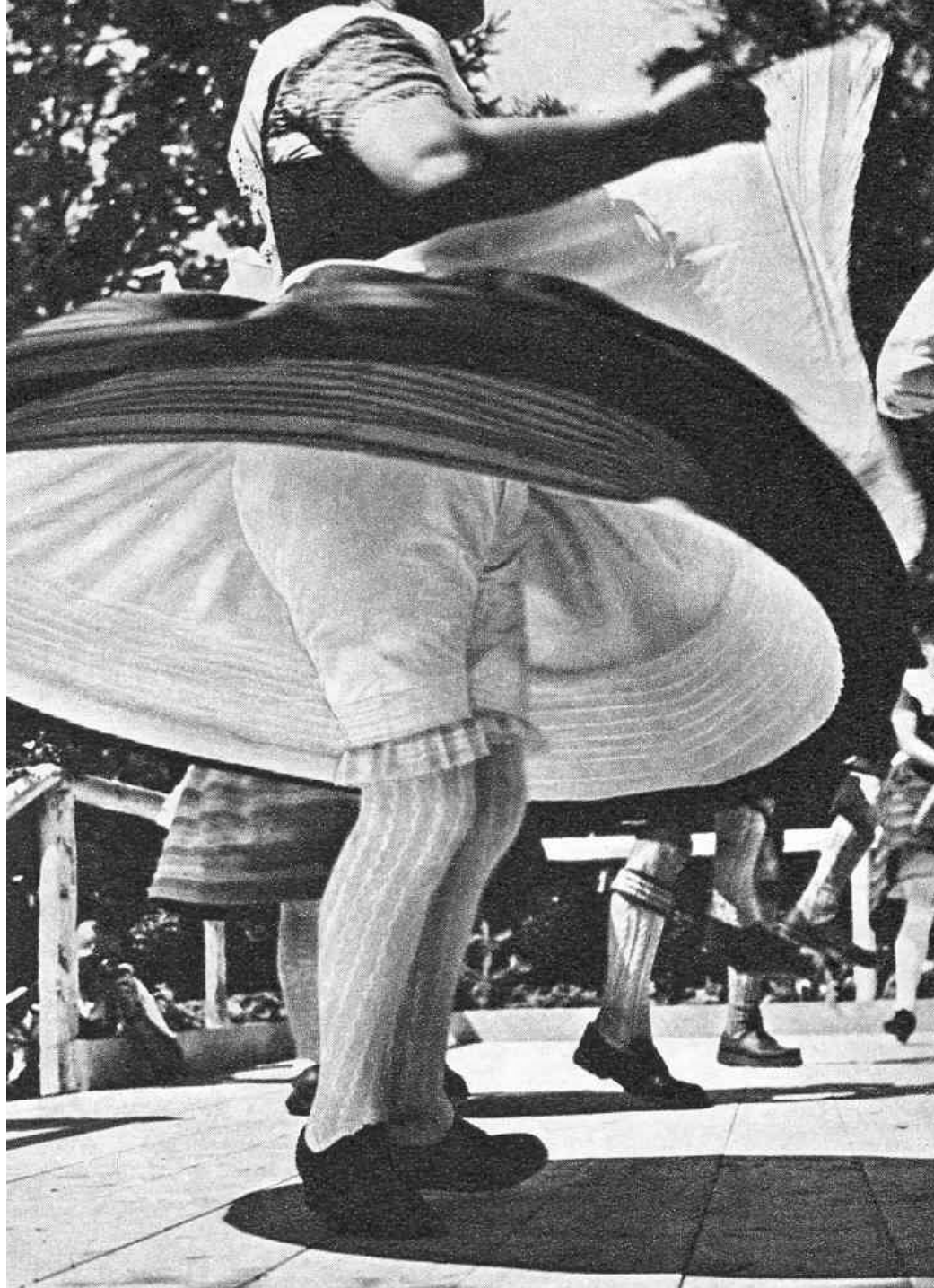

Izrael, Ujedinjene nacije (foto služba)

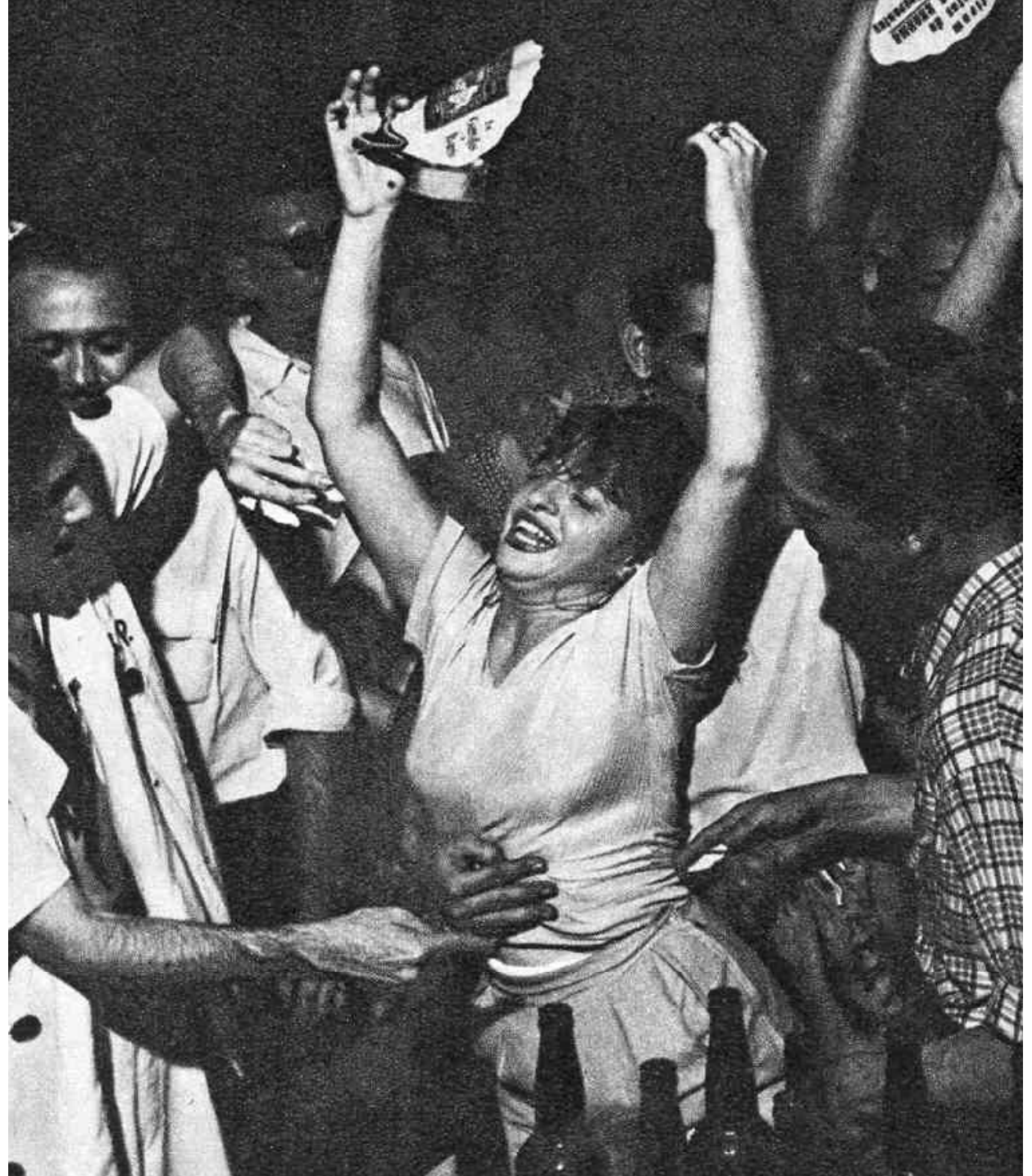
SAD,
Barbara Morgan

Nemačka,
Kurt Huhle

Brazil,
Leonti Planskov

New Mexico,
Ernst Haas –
Magnum, Life

Francuska, Brassai
Rapho Guillumette

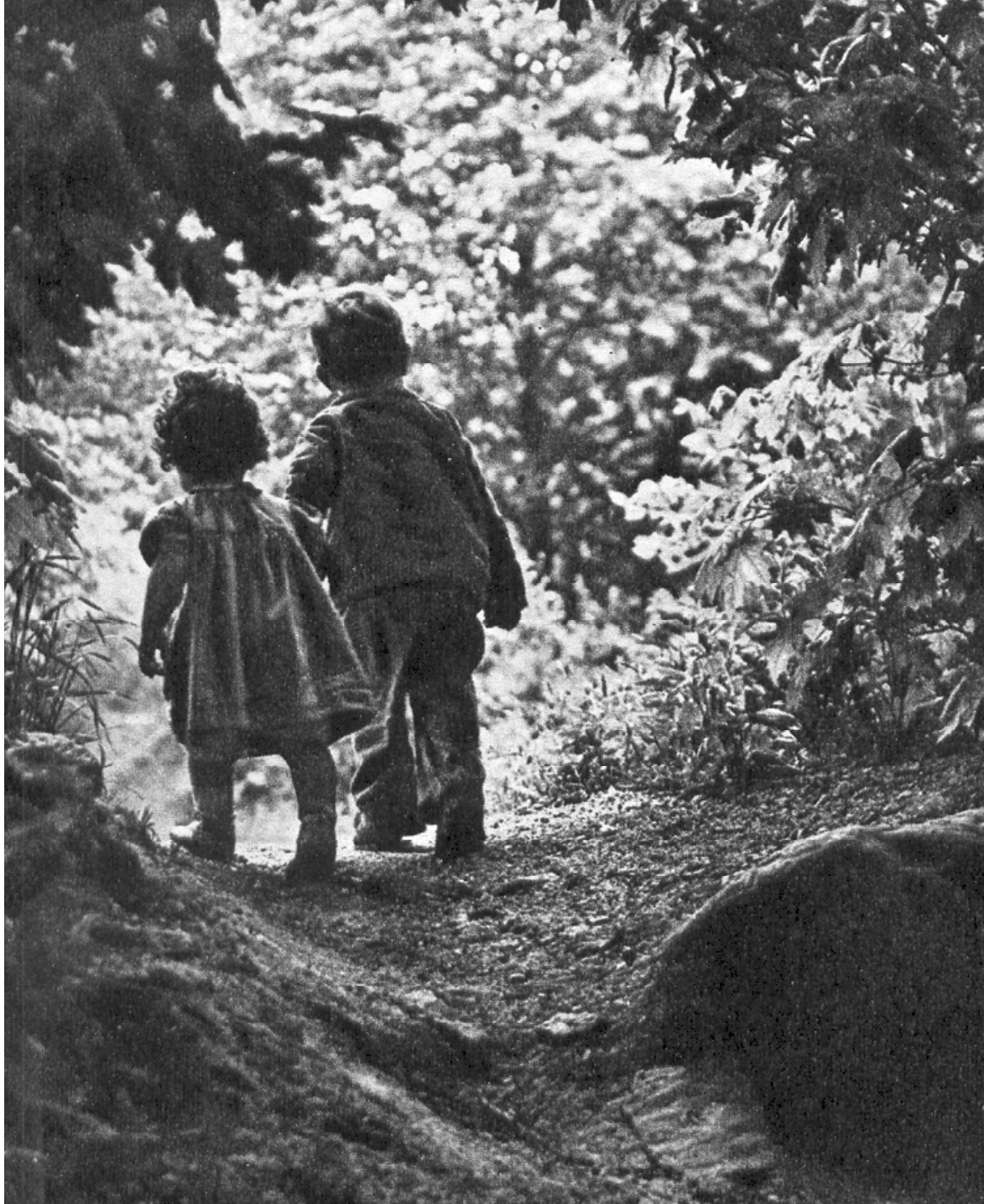

SAD,
Ernst Haas,
Magnum

*Fotografije koje su posvećene
čovekovim snovima i težnjama,
koje imenuju kreativnu snagu
ljubavi i istine i korozivno zlo
sadržano u laži (Štajhen,
predgovor).*

SAD – Eugen Smith

Fotografije na kojima se vidi bazična ljudska svest, pre nego društvena svest.
(Štajhen, predgovor)

Još uvek verujem da su ljudi u srcu zaista dobri...

Ana Frank: Dnevnik

Jugoslavija, Fenna Jacobs – *Black Star*

*Milosrđe ima ljudsko
srce, sažaljenje ima
ljudsko lice...*
Viljem Blejk

Indija,
Margart Bourke-White -
Life

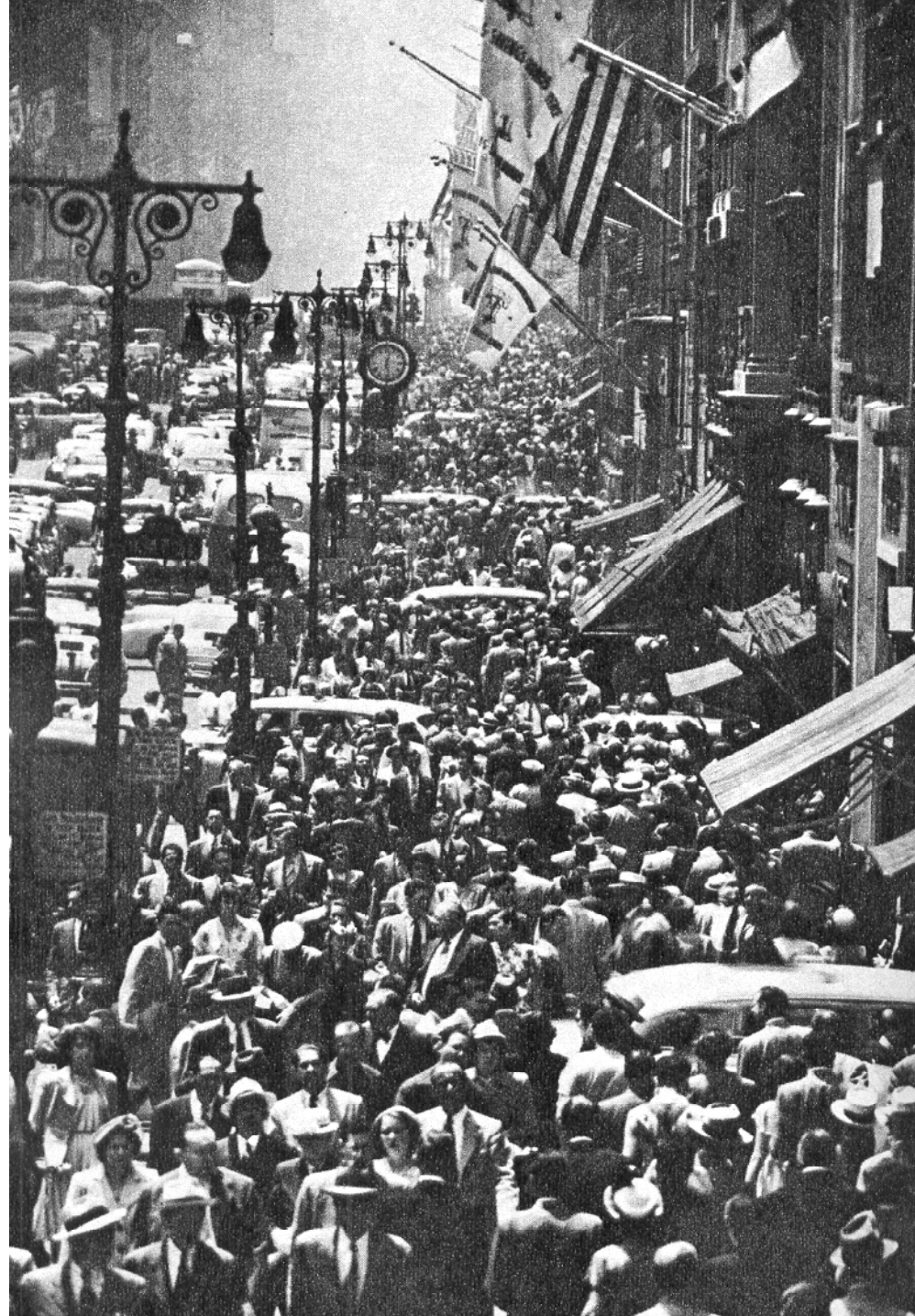
Fotografije koje su posvećene religijskom, više nego religijama. (Štajhen, predgovor)

Kolumbija,
Ronny Jacques
- *Town*
& *Country*

*Teče, teče, teče – reka života stalno
dalje... Kobo-daishi (Japan, 734-835)*

Peta avenija, Njujork,
Andreas Feininger - *Life*

Kao nanosi lišća, tako i pokolenja ljudi –
Homer

Francuska, Izis
– *Rapho Guillumette*

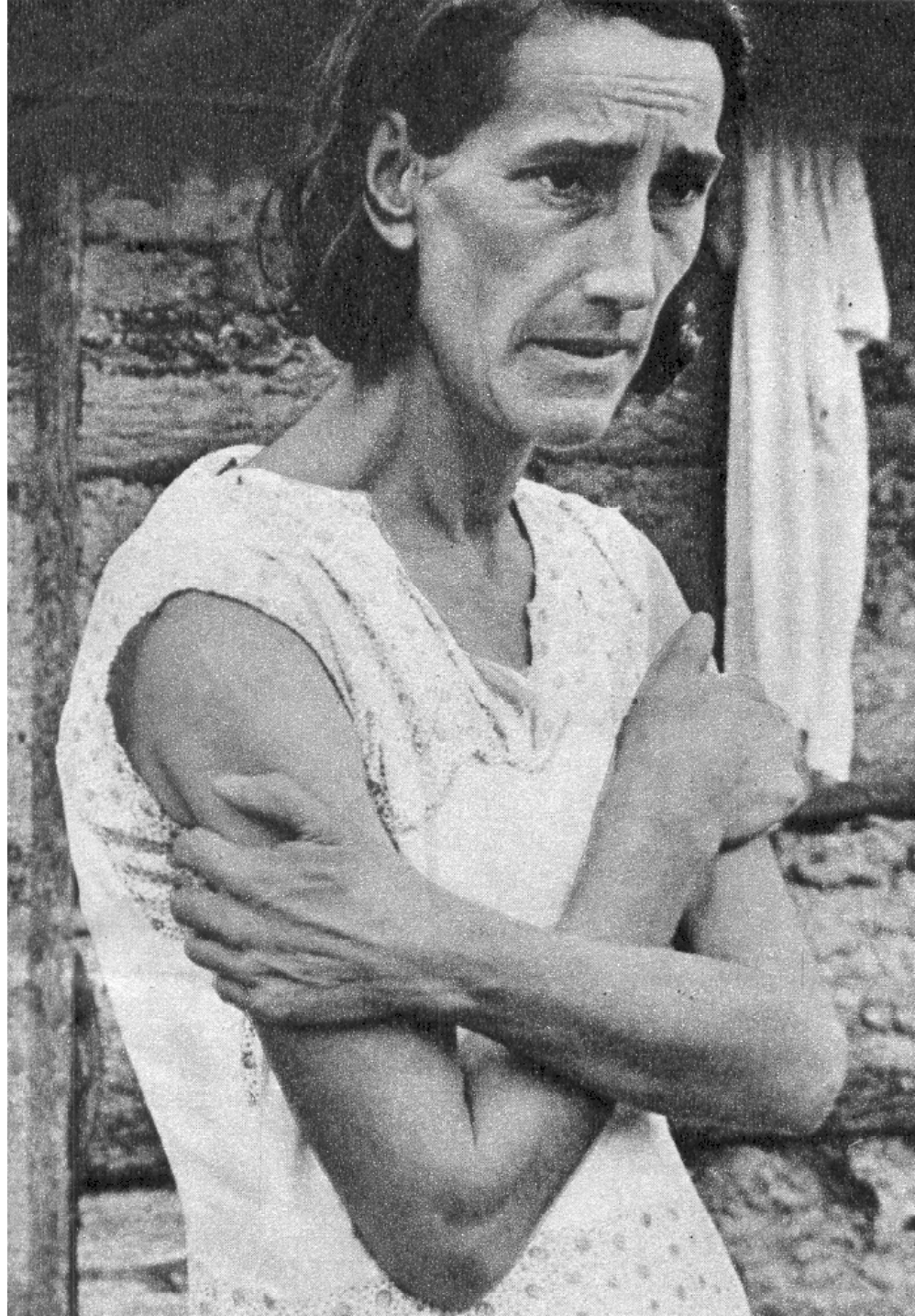
PETI DEO – RAT

Prizor iz varšavskog geta
- nepoznati nemački
fotograf

Koji deo sveta nije pun nesreća? –
Vergilije

SAD, Ben Shahn

Ko je ubica, ko žrtva? Kazuj.

Sofokle

Enivetok (iskrcavanje u Normandiji),
Raphael Platnick

*Svaki čovek nosi u sebi otisak
ljudskih prilika –*
Mišel de Montenj
(Montaigne, 1533-92)

Nemačka, Otto Hagel

